

pedraforca

agrupació excursionista

Butlletí número 475; juliol-agost-setembre 2015

Foto portada: MachuPicchu (Rafael Bosch)

**AGRUPACIÓ
EXCURSIONISTA
PEDRAFORCA**

Sant Sever n. 2, 1er
08002 Barcelona
T. 93 302 62 53
www.aepedraforca.cat
aepedraforca@gmail.com

JUNTA DIRECTIVA

President: Pau Manzanal

Secretari: Sergi Font

Tresorer: Rafael Bosch

Pres. secció espeleologia:
Jordi Roca

Pres. secció esquí:
Sergi Font

Vocals:
Antoni Alcalà (muntanya)
Juli Arrufat (sortides dimecres)
Jordi Roca (local social)

Coordinador activitats:
Sergi Font

**COORDINACIÓ
I REDACCIÓ BUTLLETÍ**

Pau Manzanal
Conxita Sauret

ADMINISTRACIÓ I WEB
Anna Huguet

Història del Pedra, quarta part

Any 1926

Tan sols sis mesos després de formar el Consell Directiu el dia 8 de gener, amb un bon nombre de socis, es celebrà la Junta Ordinària i s'escollí un nou Consell Directiu, conservant la presidència d'en Ramon Garcia i renovant tota la junta.

Llavors no tenien problemes per escollir voluntaris per les tasques de l'Agrupació.

Aquest any es celebrà la primera cursa de l'Agrupació a Sant Boi de Llobregat, pujant a dalt de l'ermita de Sant Ramon. El primer classificat va ser en F. Roig amb 26 min i 30 segons.

La primera ascensió col·lectiva al cim del Pedraforca fou a finals de Juny d'aquell 1926.

Més canvis a la Junta, nou Secretari en Joan Herrera i nou comptable en Marian Vallejo.

S'instaurà la copa Pedraforca com a premi de constància en les sortides, puntuant segons la dificultat, matinal, d'un o més dies... Al guanyador se li feia el lliurament d'una copa amb el seu nom gravat.

El mes de Novembre es disposà d'una nova seu social al carrer Conde de Asalto núm. 22, 1r pis (*avui Nou de la Rambla*), amb una festa "lunch" al preu de 2 pessetes per tiquet.

També l'any 1926 es creà la secció de fotografia amb laboratori inclòs.

Pau Manzanal

OBITUARI

En **Jordi Pubill** ens ha deixat. Tenia el núm. 86 de soci des de l'any 1956. Donem el nostre condol a tota la seva família, amics i coneguts.

En Jordi se'l coneixia per la seva forta personalitat i la seva humanitat, eren els temps que molts de nosaltres el trobàvem al refugi de La Molina, en els nostres inicis a l'esqui.

ELS NOSTRES SOCIS

“Els oblidats”, l'última novel·la d'en Carles Macià (Pagès editors)

Després de les darreres novel·les *El camí de migdia*, *La frontera superior*, *Els pagans nefands*, *L'any dels catalans*, *Els remences* i *Sobremunt* ara ens regala amb una altra obra literària amb el títol que apareix a la capçalera d'aquesta ressenya. Som davant d'una altra pàgina de la història de Catalunya convenientment novel·lada que s'inicia en la presa de Barcelona per les tropes del cabdill Al-Mansur l'any 985, amb la corresponent destrucció, saqueig i morts violentes. I una de les moltes conseqüències d'aquella dissortada acció fou que molts d'aquells barcelonins que no pogueren escapar de la ciutat varen ser morts o presos com captius i obligats a caminar encadenats fins a la capital del califat, Còrdoba, per a ser venuts com esclaus. Tots sabem les vicissituds dels presoners en tots els temps però en aquella època i en aquelles condicions, sense calçat ni roba ni aliments, havia de ser molt dur.

El fil argumental ressegueix la vida de dos captius que malgrat els canvis de fortuna en la llarga etapa en terres andalusines no perderen mai l'esperança de tornar a casa seva. Una trama i un final que no desvetllaré aquí per raons òbvies. Cal comprar el llibre, oi? Tot això explicat en un estil àgil i directe, al qual ens té ben habituats en Carles, que fa que te'l llegeixis en poques hores. I la raó no és altra que el llibre consta de 149 pàgines i que l'autor va directament al gra sense pompositats ni artificis literaris.

En definitiva una novel·la il·lustrativa d'una part de la història del nostre país i fàcil de llegir que la fa força recomanable.

Josep Fàbregas

Cala Tavellera al cap de Creus

Sortim de la urbanització que hi ha a sobre de cala Tamariua (passat el poble de Port de la Selva) i anem cap a Sant Baldiri de Tavellera pel puig de l'Oratori. Un cop arribats a Sant Baldiri continuem fins a cala Tavellera, on fem un bon bany encara que l'aigua està un xic freda. Tornem pel mas Paltré, on tanquem circuit per tornar a Sant Baldiri i fins el cotxe. Tant als trams l'arribada fins a la cala com la sortida, el camí esta força malmès.

Cala Tavellera

L'ermita de Sant Baldiri

La primera referència documentada és en un precepte de Lluís d'Ultramar de l'any 947 a favor del monestir de Sant Pere de Rodes, L'any XVI fou construïda una torre de guaita per controlar els perill d'atacs pirates que venien del mar

L'actual esglèsia de Sant Baldiri és una obra bastida al segle XVIII, sobre les restes d'una antiga esglèsia alt-medieval, que actualment es troba en estat ruïnós. En aquest període s'hi van bastir un conjunt de cases i dependències que formaren un veïnat de masos dispersos de "la muntanya de Sant Baldiri". L'activitat d'aquesta ermita s'entén com la de centre reli-

giós i econòmic de les nombroses masies disperses per les muntanyes del Cap de Creus.

L'any 1917 s'hi va celebrar l'últim aplec i des de llavors va començar la seva progressiva decadència i enrunament. Vers l'estiu de 1982 el servei de la Generalitat i l'ajuntament del Port de la Selva s'iniciaren les obres de neteja i consolidació de les ruïnes del santuari.

Sortida en dimecres realitzada el 17 de juny 2015 amb la participació de 18 socis.

*Pau Manzanal
Juny 2015*

Fotos: Jaume L. Guasch

I a la tercera... El Huascaran i el MachuPicchu!!!

Fa molt pocs anys que vaig començar a fer “les Amèriques”. I ho he fet amb el fil conductor de les muntanyes. Hi vaig entrar per Veneçuela per poder veure els seus tepuis, i entre ells el Salto Angel. Em va impressionar, tant contemplant-lo des de la base com des d’una avioneta. Va ser una experiència inoblidable.

El següent viatge, ara fa poc més de dos anys, em va portar cap al sud: la Patagònia argentina i xilena. Hi vaig poder gaudir d’unes vistes espectaculars de les Torres i Cuernos del Paine, del Fitz Roy i de les principals geleres: Perito Moreno, Upsala...

I al setembre del 2014 li va tocar el torn al Perú. La descoberta dels Andes, en el recorregut per la Patagònia, les ganes de veure els *nevados* peruans i l’atracció pel misteri del Machu Pichu, ens varen inclinar per aquest país. També poder conèixer de prop les cultures que en ell s’hi desenvoluparen ajudaren a prendre la decisió.

La durada del viatge (gairebé un mes) ens permeté adquirir un coneixement força complet de les zones visitades. El fer de desplaçar-nos sempre en autocar ens donà una visió molt completa dels diferents medis naturals que configuren el país visitat. En aquestes ratlles em centraré en l’Ancash i el Cusco, amb la Cordillera Blanca i el Machu Pichu, respectivament.

L’arribada a la Cordillera Blanca va anar precedida per la descoberta de la cultura **chavin**, que es desenvolupà entre l’any 1.000 i el 300aC, la més antiga de les principals del país (dos mil anys abans que els Incas). Sortirem de Lima seguint la costa per la ruta panamericana fins a Barranca, amb uns paisatges molt sorrosos i enboirats. Des d’aquesta població ens dirigirem cap a Chavin de Huántar, en direcció NE. La ruta va agafant alçada. Passàrem pels llacs Conococha (4.100m) i Querococha, de 3.980m. A la dreta ens quedaven la Cordillera Huayhuash, amb el nevado Yerupajá, de 6.634m. i el Nevado Pastoruri de “només” 5.682m. Finalment arribàrem al punt més alt d’aquest tram: el coll de Cahuish de 4.478m. Les vistes sobre la vall de Chavin són espectaculars per la seva amplitud. Ja fosc i amb un bon xàfec, arribàrem a Chavin.

Aquesta localitat conté els jaciments arqueològics més ben conservats de la cultura chavin, encara que la seva influència s’extenia per tot el nord del Perú, essent decisiva en la unificació de les cultures dels Andes peruans. Veneraven a la Mare Terra o *Pachamama* i a la Mare Aigua o *Mamacocha*. Les seves deïtats (felins, còndor i figures antropomorfes) es representaven

en escultures molt estilitzades. El recorregut pel jaciment, tant en superfície com per les nombroses galeries empedrades, va ser molt interessant per aprendre una mica d'aquesta cultura desconeguda per nosaltres.

A la tarda reférem part del camí per anar cap a Huaraz, capital del Departament d'Ancash, on dormiríem. Al ser de dia i estar poc núvol poguérem adonar-nos de l'estat i traçat de la carretera que vàrem fer de fosc i plovent... Sort que anàvem de pujada i mai sembla que sigui tan encimbellat. Com a compensació poguérem veure alguns *nevados* que no havíem vist al venir.

L'endemà al matí ens despertàrem amb un dia esplèndid i unes magnífiques vistes a la dreta, sobre la Cordillera Blanca, amb el Huascaràn (6.768m) i el Huantsan (6.410m). El primer és el més alt dels Andes peruans, segon del continent i el cim més alt del món en zones tropicals. En els dies següents el poguérem gaudir des d'altres punts de vista. I a l'esquerra teníem la Cordillera Negra, amb una morfologia completament diferent: muntanyes més baixes, arrodonides i sense neu ni gel. Les dues serralades configuren, al mig, una vall molt fèrtil anomenada Callejón de Huaylas per on passa el riu Santa.

Aquesta vall tan bonica ha estat molt castigada pels desbordaments de llacs glacials, la gran esclavissada del Huascarán Nord el 1962, que va arrasar completament la ciutat de Ranrahirca (4.000 morts) i el terratrèmol del 1970 (grau 7,7) que va destruir el 90% de Huaraz i la totalitat de Yungay, causant

uns 30.000 morts. La natura, per sort de tant en tant, es fa sentir i no sempre agradablement. Per això els antics, per aplacar la *Pachamama*, li oferien sacrificis i presents, abans que no s'ho agafés ella mateixa. Visitàrem la zona on ha-

Lluna darrera el Huascarán Sud

via estat Yungay, al peu del Huascarán: impressiona veure el tros que li falta a la muntanya i que va provocar l'allau (paret més fosca).

Aquell vespre, suposem que per treure'ns l'impacte de les visites del dia, el Huascarán ens va obsequiar amb una sortida espectacular de la Lluna des d'un llogarret anomenat Humachuco, on ens allotjàrem en cases de la seva comunitat. Va ser una experiència entranyable, ja que la gent del poble, abillats amb vestits típics de mudar, ens obsequiaren amb estromèlies (flors que cultiven i exporten), caliche (aiguardent de canya), mate de camamilla, fulles de coca i dances de la zona. I tot això vetllats pels gegants de més de 6.000m. del Huascarán i el Huandoy.

L'endemà al matí ens endinsàrem per la Quebrada del Llanganuco fins a arribar a les turqueses aigües de la Laguna de Chinancocha (3.850m.),

Vall de Llanganuco amb el nevado Huandoy

tenint a la dreta el Huascarán i a l'esquerra el Huandoy de 6.395m. Seguïrem amunt per una pista que va cap a Chavin de Huántar, passant per Yanama. Deixàrem a la dreta la Laguna de Orcancocha, d'aigües més pàl·lides que l'anterior. A mesura que ens anàvem enfilant la vall s'obria oferint-nos un espectacle esplèndid dels Nevados que la voregen: a més dels ja citats, el Yanapacha, el Pisco (5.752m.), el Chacaraju (6.112m.) i el Chopicalqui (6.354m.), al costat del Huascaran. Arribàrem fins al mirador del Portachuelo de Llanganuco, a 4.880m. Va ser emocionant poder contemplar tota aquella grandiositat en un dia tan magnífic!

El nevado Chacaraju

Retornàrem per la mateixa pista, deixant el minibus en algun moment per fer algun tros a peu. Va ser especialment bonica la baixada, d'unes dues hores, des de la Laguna Chinancocha pel sendero de Maria Josefa. En ell vàrem poder apreciar la bellesa de la seva flora (les paràsites bromèlies, les flors liles del chocho, els queñuals, l'escorça dels quals es desfulla en fines capes de color coure, etc.)

Vàrem estar quatre dies a més de 3.500m amb un temps magnífic, excepte la rebuda a Chavín de Huantar. Vàrem superar el mal de muntanya gràcies al mate de coca i a mastegar les fulles verdes d'aquesta planta. En altres trams del viatge, com l'anada al Cañón del Colca que passàrem pel coll de Patapampa de 4910m, també va ser bàsica aquesta medicina natural.

L'altra fita del viatge era la visita al Machupicchu, emblema de la cultura Inca, que es desenvolupà entre els segles XIV i XV. Hi vàrem accedir introduint-nos progressivament en la cultura i arquitectura inques mitjançant les visites que férem a diferents enclavaments de la Vall Sagrada, per on discorre el riu Urubamba (o Vilkanota, en quítxua): les escarpades runes de Pisac, amb les seves terrasses de cultius; la fortalesa d'Ollantaytambo, amb els seus murs ciclopis, que et plantegen la típica pregunta de com s'ho devien fer per moure aquells enormes blocs de pedra; la gran plaça principal, sota l'església de Chinchero, amb murs fets també amb pedres de grans dimensions i nínxols trapezoidals; l'espectacular enclavament de Moray, amb les seves terrasses circulars on els inques estudiaven les millors condicions per als cultius de diferents espècies. Encara que no tant "inca", ens varen sorprendre les blanques basses de les salines de Maras a 3.380m: estan disposades en terrasses, en el flanc d'una muntanya, i alimentades per una font d'aigua salina.

Amb aquesta preparació arribàrem al vespre a Aguas Calientes, que no les vàrem provar. És una ciutat que s'ha desenvolupat gràcies al turisme que atrau el Machupicchu. Per tant no té cap interès, però és d'on surten els busos que puguen a les runes.

L'endemà ens aixecàrem d'hora, en un dia emboirat, per tal de poder visitar les runes amb menys gent. És impressionant tant la cua que es fa per agafar-los com la corrua que formen aquests vehicles. De fet es passen el dia pujant, baixant... i creuant-se en l'estreta carretera per la qual s'accedeix a l'enclavament inca.

Deu ser fantàstic arribar a dalt amb el sol acabat d'aparèixer per l'horitzó format per les muntanyes que envolten l'emplaçament inca. Però nosaltres ho visquérem veient sorgir aquelles pedres d'entre la boira... Tenia un caire de misteri que ens permeté anar-ho descobrint progressivament. Va tenir el seu encant, i qui no es

Camí al cim del Waynapicchu

contenta és perquè no vol! La veritat és que és impressionant veure com van apareixent les terrasses, les parets de les runes, les poques edificacions, les roques i, finalment... l'espectacular roca del Waynapicchu! Tot d'entremig de la boira a 2.453m d'altitud, si fa no fa com el nostre estimat Pedraforca!

Runes poblat inca des del cim Waynapicchu

Les edificacions, de caràcter civil i religiós, són degudes al 9è. Inca Pachacútec, que li va impressionar l'emplaçament i les característiques del lloc. Malgrat estar dalt d'un penyal voltat en gran part pel riu Urubamba, sembla que no tenia un caire militar. Realment, si et pots recollir en algun recó i aïllar-te de la turistada, te n'adones de la pau i energia que sorgeix de la terra i l'entorn.

Amb un gran respecte pel que originà les construccions i el que s'hi degué viure, recorreguem a fons les famoses runes, declarades per la UNESCO el 2007, una de les nou meravelles del món. Travessarem les primeres terrasses de la zona agrícola fins a entrar a la zona on hi havia els habitatges dels forasters des dels quals ens dirigirem al Temple del Sol. A la seva torre es creu que hi hagué el mausoleu de Pachacútec. Seguirem cap a la Residència Real, la Plaça Sagrada, amb el Temple de les tres finestres, fins a arribar a la Intihuatana ("on s'agafa el Sol"). És una pedra tallada situada dalt d'un turonet, que se suposa servia per mesures astronòmiques i geogràfiques.

Tot seguint recorrent la zona més urbana, amb les construccions de Còndor, els *acllahuasi* o morters que es creu servien per fer observacions as-

tronòmiques, arribàrem a la Roca Sagrada. D'aquí surt el camí que porta a l'accés al Waynapicchu, de 2.690m. Havíem previst la reserva per poder-hi pujar, ja que ens feia molta il·lusió per l'espectacularitat de la roca i la fita que representa, encara que només tingui uns 230m de desnivell. Si no fas la reserva no pots pujar-hi, doncs per raons mediambientals, de conservació i de seguretat, no es permet que hi hagi més de 200 persones en el recinte de l'ascensió.

A l'hora convinguda passàrem el control d'accés i començàrem la pujada. Des de les runes no es veu cap camí que pugi cap al cim, per això estàvem ben intrigats per saber per on i com hi pujaríem. Realment el camí és espectacular, traçat fent marrades aprofitant els plecs de la muntanya i quan no és possible, amb esglaons construïts o picats a la roca. Bona part discorre enmig de la vegetació. Per això és difícil de veure des de les runes. Cap a la part alta es troben unes senzilles edificacions i algunes terrassetes. Una d'aquelles era un temple i d'altres, habitacles per alguna gent (religiosos?) que hi devia viure, cultivant algun cereal per alimentar-se. L'últim tram s'ha de fer "en sentit únic", ja que hi ha un tram d'escales molt aèries, sense cap element de seguretat i estretes, en les que no es creuen dues persones.

Finalment "férem cim"! Costava trobar un lloc estable sobre els blocs de granet que el conformen, ja que els pocs que hi havia estaven ocupats per altres persones. Però la vista de 360° que gaudeixes no té preu. Cal dir que les boires del matí s'havien escampat i teníem núvols amb clarianes que ens permetien gaudir d'un paisatge imponent. Vèiem la fondalada per la qual discorre el riu Urubamba, a 650m sota nostre, el cerro Machupicchu (2.795m) que domina les runes i per l'est del qual arriba el Camí Inca, les serralades que ens envolten amb alguns *nevados* que hi treuen el cap. I, sobretot, les runes "a vista d'ocell" (en aquest cas seria de còndor...). Estarem una estona admirant-ne la ubicació, la disposició, les dimensions... Pensant en tots els fets que s'hi devien viure fa més de 500 anys. I amb una sensació molt fonda de ser uns privilegiats de poder admirar aquest espectacle de la natura des d'un lloc tan encimbellat. Amb recança iniciàrem el descens, molt més "delicat" que la pujada.

Les il·lusions posades en aquest viatge es varen acomplir plenament. L'impacte dels *nevados* de la Cordillera Blanca i l'espectacularitat del Machupicchu i el seu entorn han quedat profundament gravades en nosaltres.

Solell de Collserola, façana de Barcelona (4) D'Horta al Turó del Maltall de Magarola

Recorregut circular per ascendir al Turó de la Magarola (430 m.)

Suggestiva excursió, tota per paratges de bosc amb abundant vegetació i generosos panorames del nord-est de la ciutat i del Vallès. L'opció elegida, es pujar aprofitant la ruta del GR-6 Barcelona - Montserrat per darrere el Parc del Laberint, poder veure les restes del Castell del Fortí i descendir al llarg de la Forest de La Meca damunt del Palau de les Heures, per visitar l'Ermita de Sant Cebrià i la Font de la Llet, a tocar Montbau.

Apropament: **Transport públic:** la L3 del METRO, estació Mundet i en BUS, les línies 27 (Pl. Espanya - Roquetes), 60 (Pl. Glòries - Z. Universitària), 73 (Maquinista - Pl. Kennedy) i 76 (Sant Genís - Ciutat Meridiana), parades del pg. de la Vall d'Hebron/av. Can Marçet, en sentit Besòs (per travessar la Ronda cal utilitzar un passatge soterrani que hi ha a l'estació de metro) i la de la Fundació Albà/Llars Mundet, en sentit Llobregat. Per la tornada, també disposem de la V21 (Montbau - Pg. Marítim).

Transport particular: per la B-20 o Ronda de Dalt, en direcció Nus de la Trinitat agafar la SORTIDA 5 Vall d'Hebron - Montbau i en direcció contrària, la SORTIDA 4 Horta - Túnel de la Rovira. Per aparcar fàcilment i de franc en dies feiners, és convenient fer-ho als voltants del Velòdrom d'Horta o a l'entrada del Parc del Laberint, primeres etapes de la caminada.

Sortida: Davant l'accés del Recinte Mundet al passeig de la Vall d'Hebron, on hi ha l'estació de metro.

Itinerari: Desnivell de 292 m., el cronometratge s'avalua a origen duent pas ponderat.

00' Porta principal Mundet, comencem pel mateix passeig cap el Velòdrom i al poc, on acaba la tanca, enfilem la primera avinguda a l'esquerra (és el passeig dels Castanyers, no retolat a l'inici). Aquí trobarem el colossal i intrigant *Poema visual transitable en tres parts* (verticals i horitzontals) d'en Joan Brossa.

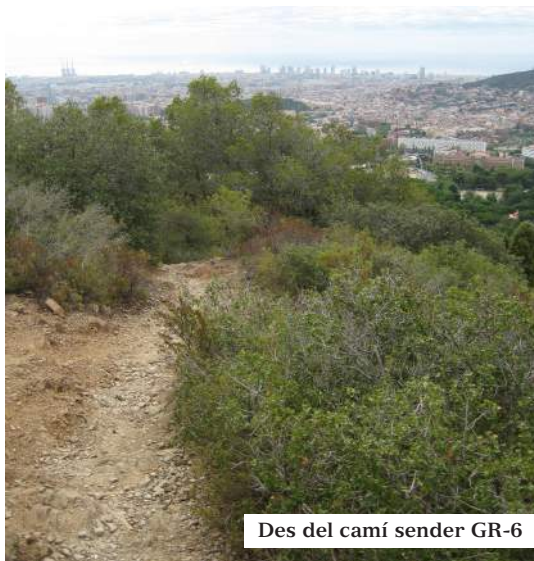
04' Carrer perpendicular, a la façana posterior del Velòdrom, on una escala ens porta a l'entrada del Parc del Laberint, que hem de vorejar-lo per la dreta fins al primer carrer.

08' Carrer Germans Desvalls, aquí localitzem l'indicador de Castell Fortí - Portell de Valldaura. Seguim el carrer fins al final (entre el Laberint i el Centre Educatiu Can Llupà).

11' Cadenat, continuem pujant, senyal de GR-6 quan el carrer passa a camí de terra.

15' Cruïlla, avancem amunt en lleuger sentit a esquerra. Senyalització de Castell Fortí – Tibidabo (aquí tenim de cara una drecera estreta, empinada i no senyalitzada, des d'on s'hi pot arribar directe al castell).

19' Torreta llum a la dreta, és on haurem de deixar el sender (per la volta que dóna). Tombem a l'esquerra en sentit sud-oest, per un tram de corriol planer, paral·lel a la tanca del Parc del Laberint. Més tard recuperem el GR-6 ja en pendent, abans que s'acabi el reixat.

Des del camí sender GR-6

27' Torre d'A.T. damunt nostre a la dreta, ens endinsem en el bosc vers la carena. Poc després quan el sender s'orienta cap a l'oest, ens desviem a dreta per un corriol estret i no gaire visible, on hi ha un gran pi pinyer i una pedra amb marca blanca que ens menarà a la torre elèctrica.

39' Castell del Fortí, que albirem al costat de la gran torre, la primera del recorregut. Tornem per on hem vingut i resseguim el GR-6.

49' Passeig de les Aigües, mantenim el sender que, passades tres torres d'A.T. a mà dreta, es transforma en camí. Al final del coster veiem la placa Pas del Rei – Passeig Aigües – Turó Valldaura – Carretera Rabassada; quan aconseguim el passeig, fem a l'esquerra.

56' Creuament, mantenim la pista principal en direcció Pas del Rei – Carretera Rabassada.

1 h 03' Sender GR-6 a la dreta; estret i atapeït de brucs, matolls i alzines.

1 h 07' Encreuament, girem a l'esquerra. Deixem el GR-6 i prenem el traçat del GR-92.

1 h 13' Estaques del GR-92, anem remuntant tot en cinglera, direcció a la cimera del Turó.

1 h 18' Turó del Maltall de Magarola, on hi ha l'observatori d'aus i el vèrtex geodèsic. Esdevé un mirador excepcional.

Baixada, per la mateixa angosta sendera, en sentit contrari a sud.

1 h 21' Clariana, quan s'acaba el viarany, rètol vers Tibidabo – Pas del Rei. Tirem avall per aquest camí.

El Turó de la Magarola en un dia rúfol

1 h 25' Trencall passeig Aigües, virem a l'esquerra des de l'ample camí del coll (a la dreta, en el carrer d'Altea, belles vistes de Can Puig i la vall de Sant Medir) i altra vegada a l'esquerra, avís d'orientació Passeig Aigües – Portell Valldaura – Llars Mundet. Agafem la pista de la carretera de les Aigües.

1 h 39' Sender GR-6, a dreta, és el mateix de la pujada. El desfem en sentit del cartell Castell Fortí – Parc de les Heures.

1 h 46' Bifurcació a dreta, seguim baixant segons indicacions Parc Laberint – Llars Mundet, a la dreta tres torres d'A.T. contigües. És una pista que serpenteja fins dins les Llars (fent drecera podrem escorçar-la tota).

2 h 00' Pas canadenc, el creuem i fem via per un camí perimetral que trobem, trajectòria sud sense entrar al Campus.

2 h 06' Deixalleria de la Institució, en el primer revolt a dreta. La travessem i agafem un corriol que comença al fons (no gaire evident), on flanqueja el reixat d'un casalot amb teulada platejada.

2 h 14' Fondalada del paratge del Parc Palau de les Heures, anem endavant quan confluïm en un camí al final del pendent. Ens trobem en un bosc frondós, on hi destaquen abundants arbres monumentals.

2 h 17' Edificis manteniment, altra vegada dins del Recinte Mundet toquem amb diversos edificis, són tallers ubicats en paral·lel al mur de tancament (hi ha una porta de sortida vehicles que, si és oberta, ens podrà estalviar el recorregut subsegüent). Descendim pel vial interior.

2 h 22' Sortida carrer de l'Harmonia, des de l'Edifici Migjorn i d'un aparcament annex, enfront del carrer Vayreda. Sortim i refem el trajecte cap enrere fins al capdamunt, on trobem el cartell Camí de Sant Cebrià –

Font de la Llet.

2 h 25' Camí de Sant Cebrià, comença quan s'acaba el carrer de l'Harmonia, a l'alçada dels tallers.

2 h 35' Ermita de Sant Cebrià i Santa Justina, per un espaiós camí. Realment una pista ampla.

2 h 40' Font de la Llet, anem per un caminet des de la part posterior cap el torrent, passem per una fonteta tapada amb persiana i des d'aquí, seguim amunt per un curt i costerut itinerari.

2 h 53' Recinte Mundet, desfem el traçat fet, fins al capdavall del carrer de l'Harmonia cantonada passeig de la Vall d'Hebron.

2 h 58' Punt de sortida.

Imatges: Les potser, més desconegudes en els apartats històric, naturalista i arquitectònic, són:

CASTELL del FORTÍ. És una edificació militar fortificada, construïda sobre un tossal amb mamposteria i maó, sota el Turó del Trac. És força misteriosa, només en queden dempeus unes ruïnes al mig i alguns llenços de façana amb una filera d'espitlleres. De planta rectangular amb dues defenses semicirculars i una petita entrada lateral.

Runes del Castell Fortí

El Fortí (nom popular) fou bastit en data indeterminada, durant les dues primeres Guerres Carlines (1833-1849). Era emprat per guardar el Camí Ral i com a punt de guaita sobre el mar; posteriorment es va reconvertir en polvorí. Ha estat sempre desprotegit i, malauradament, hi han sovintejat els actes vandàlics.

OBSERVACIÓ de RAPINYAIRES a la MAGAROLA. Invariablement, durant els mesos de setembre i octubre és l'època de pas dels ocells rapinyaires i d'altres planadors per la Marina de Collserola, en ruta a la càlida Àfrica. Des d'aquest privilegiat i feréstec Turó, en plena via litoral de migració, es porta a terme la campanya anual de seguiment de les aus. Amb això els caps de setmana del període, l'observació dels ocells es pública i gratuïta; uns monitors especialitzats ens ajudaran a identificar-les.

Durant la darrera campanya, tardor de 2014, les espècies més freqüents i nombroses han estat l'aligot vesper, l'arpella, l'esparver vulgar, el xoriguer, el falcó mostat-

xut i l'àguila pescadora. En quan als ocells nidificants i hivernants més habituals del serrat, s'ha pogut compatibilitzar la presència de fins 106 espècies; una varietat, que demostra la qualitat ecològica del Serrat.

ERMITA de SANT CEBRIÀ i SANTA JUSTINA. És una petita església ermitana de planta rectangular amb l'alberg de l'ermità adossat al portal; fesomia un tant desfigurada pels coberts d'un rònc berenador que hi hagué durant unes poques dècades. Situada en el marge del Torrent de la Llet, era el destí tradicional de fontades i aplecs religiosos.

Probablement romànica del segle XII, construïda amb senzills carreus de llicorella i dedicada a dos sants coetanis, nascuts en el segle III. A la fa-

Un vèrtex i la plataforma cimegen el Turó

çana posterior encara són visibles les siluetes tapiades de les primitives porta i rosassa.

La tradició ens diu que al segle XIII hi va fer estada sant Francesc d'Assis, camí de Compostel·la i després, al segle XVI s'hi hostatjà sant Ignasi de Loiola, abans de voler embarcar-se cap a Terra Santa. Del que si es té constància històrica, és l'establiment de l'orde dels frares mínims i que el ponentí fra Bernat de Boïl va presidir la primera comunitat conventual, a les primeries del segle XVI.

L'any 1786 restava força malmesa i fou reformada durant la primera meitat del segle XIX, quan passà a mans privades arran de vendre's per la Desamortització. Del seu interior s'han conservat part de la pintura i el bonic retaule barroc, del qual foren cremades totes les imatges en temps de l'eufòria revolucionària de 1936.

Ermita de St. Cebrià i Sta. Justina

*Josep-Maria Llorens
Juliol 2015*

Entitat associada a:

